

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția și Administrația :
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT :
Parohiale : 200 Lei
Particulari : 160 Lei
Membrii Agrului 100 Lei

VALERIU TRAIAN FREȚIU

DIN MILA LUI DUMNEZEU ȘI GRAȚIA SFÂNTULUI SCAUN APOSTOLIC AL ROMEI EPISCOP ROMÂN
UNIT DE ORADEA,

VENERATULUI CLER ȘI IUBITULUI NOSTRU POPOR CREDINCIOS DAR ȘI MÂNTUIRE DELA DOMNUL

*„Vă învățați dela mine, căci blând
sunt și smerit cu inima și veți afla
odihnă sufletelor voastre (Mat. 11, 29).*

Iubiți Frați și Fii! Minune mare și ne mai auzită s'a săvârșit în prima noapte de Crăciun în peștera din Vifleim. „*Taina cea din veac ascunsă și de ingeri neștiută, celor de pe pământ s'a arătat*“. Intre glasurile cântării de mărire a îngerilor „*cel fără de trup se întrupează, Cuvântul ia formă, cel nevăzut se vede, cel fără început începe și Fiul lui Dumnezeu, fiul omului se face.*“ Astăzi, când întreg neamul creștinesc prăznuște venirea pe pământ a Celui așteptat de neamuri și fiul lui Dumnezeu, pentru noi oamenii și a noastră mântuire, se face om, biserica prin cântarea de bucurie *Cristos se naște, măriți-l; Cristos din ceruri, întimpeați-l; Cristos pe pământ, înălțați-vă*, pe toți fiii săi îi cheamă să se bucure și să se împărtășească de roadele venirii Mântuitorului. Mântuitorul „*în chip de rob și nu cu năluciri înfricoșându-ne*“ a venit pe pământ, pentruca pe omul căzut să-l răscumpere și să-i redeschidă cerul. „*Cristos pe pământ, înălțați-vă*“ la cer! Pentru aceasta a venit Cristos pe pământ, ca pe noi să ne ridice la cer. Inșă care este calea ajungerii noastre la cer? Aceea a venirii lui Cristos pe pământ. Calea umilinții. O! ce minunate sunt căile Tale, Doamne! Te umilești, ca să ne înalți pe noi, cari încă avem să ne umilim, pentruca să fim înălțați. „*Tot cel ce se înalță, umili-se-va și cel ce se umilește, înălța-se-va*“ (Luca 14, 11).

Iubiți Frați și Fii! În zilele noastre, când lumea e stăpânită de egoism, de trufie și vanitate, poate se va părea ceva paradoxal a vorbi

despre umilință. Inșă cu toate acestea, părinți sufletești, cari sufletele încredințate grijei lor au să le conducă la mântuire, trebuie să propovăduiască virtutea umilinței atât prin cuvântul lor, cât mai ales prin pilda vieții lor, și fiecare suflet, care vrea să se mântuiască pe sine, trebuie să cultive umilința, fără de care mântuire nu este. Ni-o spune atât de clar însuși Mântuitorul, când ne zice: „*De nu vă veți întoarce și să fiți ca pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor și oricine se va smeri ca pruncu acesta, acela este mai mare întru împărăția cerurilor*“ (Mat. 18,3—4). Ca să ne ajungem scopul din urmă, fericirea veșnică, avem neapărată trebuință de harul Domnului, fără de care nimica bun nu putem face. Or, acest har al Domnului este condiționat de umilința noastră, căci: „*Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă și celor smeriți le dă har*“ (Iacob 4, 6). Mântuirea sufletului este cea mai mare și unica adevărată mărire, la care poate ajunge omul. Inșă la aceasta strălucită mărire a fericirii veșnice ne vom putea înălța numai prin umilință, căci „*cine se va înalța pe sine, smerise-va*“ și numai „*celce se va smeri, înălța-se-va*“ (Mat. 23,12).

Ingerul Lucifer și cei cu dânsul, au căutat altă cale, cea a trufiei, spre a se ridica în mărime, ca să se facă asemenea Celui prea înalt, inșă în loc să se înalțe, au căzut până în abisul osândei veșnice. Cel mai strălucit inger, părăsind calea umilinței, a supunerii, a ajuns să se facă cea mai nefericită ființă, și purtătorul de lumină făcându-s'a reprezentantul întunerecului. Nefericiții nostri strămoși au voit să se înalțe la cunoștința binelui și a răului, inșă nu pe calea umilinții, a ascultării de poruncile

Domnului, ci pe calea trufiei și urmarea a fost, că în loc să se înalțe, au căzut și au pierdut paradisul, unde i-a fost așezat iubirea părințească a Domnului și s'au făcut vrednici de blăstămul Domnului, sub a căruia osândă gemeau toți, cei născuți dintr'ânșii.

Ceace am pierdut prin trufia și neascultarea strămoșilor noștri, am redobândit prin umilința fără margini a Răscumpărătorului și Mântuitorului nostru Isus Cristos, care la plinirea vremii a fost trimis de Dumnezeu Tatăl ca „pe cei de sub lege să-i răscumpere, ca să luăm moștenirea fiască” (Gal. 4,5). Insuși Dumnezeu, pentruca să ne răscumpere, se umilește pe sine. A doua persoană dumnezească, Fiul lui Dumnezeu, își părăsește Tronul său ceresc și se face om. Ar fi fost o umilință nemărginit de mare pentru Dumnezeu, dacă lua natura unui inger, însă El vrea să meargă mai departe în umilirea Sa proprie, se face om. Ce privește cerească ni-se înfățișează azi în peștera din Vifleim! Dumnezeu în chip de om și încă în chipul celei mai plăpânde ființe omești, în chipul unui mic și neputincios copilăș. Dumnezeu, ziditorul a toate, s'a făcut prunc mic, și-a ascuns de tot strălucirea măririi sale dumnezești, nu pentruca să ne umple de frică, ci pe toți să ne atragă la sine. Ce umilință într'adevăr dumnezească! Cel ce este Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, de o ființă cu Tatăl, prin care toate s'au făcut, vine pe pământ în forma unui mic copilăș, care este simbolul slăbiciunii și al neputinței. Cel ce este lumină, se naște într'o întunecoasă peșteră. Pe cel ce este stăpânul lumii întregi, îl vedem culcat în iesle. O! tu omule îngâmfat, care cauți să te ridici peste semenii tăi și, în mândria și trufia ta nebună, nu ești în stare să-ți pleci genunchiul tău nici la cel mai solemn act din Sf. Liturghie, când Cristos într'o formă și mai smerită, cea a pâinii și vinului, vine pe pământ, apropiete de ieslea smereniei dumnezești și vezi ce a fost în stare să facă Dumnezeu pentru tine.

Iubiți Frați și Fii! Nimica nu este mai potrivit a stârni în sufletele noastre sentimente de umilință, decât gândul la nenumăratele și neprețuitele binefaceri ce le-am primit cu toții dela Domnul și gândul la multele și marile păcate, cu cari am răspuns noi la bunătatea Lui. Să ne aducem aminte de mulțimea binefacerilor, ce le-a făcut Dumnezeu cu noi toți și cu unul fiecare dintre noi și punându-ne întrebarea, că: „ce ai, ce nu ai primit și dacă ai primit, ce te fălești ca și cum n'ai fi primit?” (I. Cor. 4,7), e cu neputință, ca să nu cădem în genunchi și să-l proslăvim pe Dumnezeu,

care este autorul tuturor bunătăților, de cari ne bucurăm. Gândindu-ne la atâtea binefaceri, primite toate numai dela Domnul, vom fi siliiți să strigăm și noi cu Preacurata noastră Maică, care toată fericirea sa o atribue numai umilinței sale: „*Mărește suflete al meu pe Domnul, că mi-a făcut lucruri mărite cel puternic și sfânt este numele lui*” (Luca 1,49). Și acest sentiment de recunoaștere a bunătății nemărginite a Domnului, este adevărata umilință, care va deveni și mai adâncă, dacă ne vom gândi și la nenumăratele noastre păcate, cu cari am răsplătit noi bunătatea Domnului. Adevărata noastră nevrednicie o vom vedea numai făcându-ne o sinceră examinare a conștiinței, care ne va pune în fața Domnului, ca pe niște păcătoși și nevrednici robi, zicându-i: „*am greșit și fărădelege am făcut și nu suntem vrednici să ridicăm ochii noștri și să privim la înălțimea cerului, pentrucă am părăsit calea dreptății tale și am umblat în voile inimilor noastre*”. Ajungând noi la adevărata cunoștință a vredniciei noastre, nu vom mai căuta să știrbim maiestatea divină a Domnului, dar nu vom mai căuta nici să ne ridicăm deasupra semenilor noștri, pa cari nu-i vom mai considera a fi mai puțin ca noi, ci îl vom ruga pe Dumnezeu zicându-i: „*Doamne dăruiește-mi mie, ca să-mi văd greșelele mele și să nu osândesc pe fratele meu*”. Umlința este, precum spune Sf. Tereza, adevăr, la lumina căruia vom vedea și cunoaște desăvârșirea înfinită a lui Dumnezeu și micimea noastră față de aproapele nostru.

Iată, Iubiți Frați și Fii, calea pe care putem să devenim umiliți și cunoscându-ne limpede și deplin pe noi înșine nu vom mai căuta să ne ridicăm deasupra altora. „*Aceasta este cea mai înaltă și mai adevărată știință: a se cunoaște pe sine cu adevărat și a se socoti de neînsemnat*” (Toma de Kempis).

În marele praznic al Nașterii Domnului, care pentru mântuirea noastră, a primit a se umili pe sine, să grăbim cu gândul nostru la Vifleim și să lăsăm să pătrundă adânc în sufletele noastre cuvintele dumnezeescului prunc, care tuturor ne zice: „*vă învățați dela mine, căci blând sunt și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre*” (Mat. 11,29). *Amin.*

Darul Domnului nostru Isus Cristos și iubirea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Spiritului Sfânt să fie cu voi cu toți. *Amin.*

Dat în Reședința Noastră din Oradea, la sărbătoarea Nașterii Domnului din anul 1935, al Episcopatului Nostru al XXIII-lea.

Episcop VALERIU TRAIAN.

PARTEA OFICIALĂ

No. 4495/1935.

Necrolog.

Cu durere comunicăm Ven. Cler diecezan, că M. On. Avram Dragoș, protopop onorar, paroh în Siciu, în ziua de 10 Decembrie crt. a adormit în Domnul în anul al 65-lea al vieții și al 39-lea al profeției sale.

Pentru odihna sufletului repaosatului Frate, Preoții diecezani vor aduce la altarul Domnului sufragiile pii obișnuite.

In veci amintirea lui!

Oradea, 13 Decembrie 1935.

No. 4362/1935.

Concurs la parohia Măeriște.

Pentru complenirea parohiei Măeriște (protopopiatul Șimleului), devenită vacantă prin adormirea în Domnul a M. On.-lui Emil Ostate, se publică concurs cu termenul de 1 Ianuarie 1936.

Oradea, 2 Decembrie 1935.

No. 4287/1935.

Dispoziții ministeriale în legătură cu schimbările de cult.

Pentru orientarea Ven. Cler diecezan, publicăm mai jos ordinul Ministerului de Interne No. 12542/1935 din 12 Octombrie crt., în legătură cu aplicarea art. 44 și următorii din Legea Cultelor, precum s'a publicat acest ordin în Circularul Arhidiecezan :

»Domnul Ministru al Cultelor și Artelor ne aduce la cunoștință prin adresa No. 175155/20612—1935 că a primit numeroase reclamații, că ofițerii de stare civilă refuză să primească și să dea curs cererilor de schimbare a cultului, legiferate prin art. 44 și următorii din Legea pentru regimul general al Cultelor, completate prin „Instrucțiunile de aplicare» elaborate de acest Minister în înțelegere cu Ministerul Justiției și publicate în Mon. Of. 149 din 10 Iulie 1928.

E vorba, în special, de bapțiști și, în genere, de membrii asociațiilor religioase autorizate.

Cu privire la aceasta, Ministerul Cultelor a dat mai multe dispozițiuni și lămuriri, pe cari le rezumăm în cele ce urmează.

1. Refuzul ofițerilor de stare civilă de a îndeplini formalitățile de schimbare a cultului constituie un refuz de serviciu datorit legalmente și va fi sancționat ca atare.

Este cu desăvârșire interzis, ca ofițerul de stare civilă să perceapă taxe sau să ceară acte inutile pentru identitatea celor cari solicită schimbarea cultului.

Ofițerii de stare civilă sunt datori să dea explicațiile și îndrumările necesare celor cari se prezintă pentru formalitățile de schimbare a cultului, pentru ca aceștia să poată completa eventualele lipsuri.

2. Până la unificarea prin lege a regimului lor în toată țara, bapțiștii din Vechiul Regat, Basarabia și Bucovina vor fi în registrele stării civile ca aconfesionali, chiar când în cererile sau declarațiile lor și-au înscris denumirea de bapțiști.

3. În ce privește obligația celor cari părăsesc un cult, de a suporta toate sarcinile materiale impuse de statutele și angajamentele luate față de cultul părăsit până la sfârșitul anului în care s'a făcut trecerea, prevăzute în art. 47 din legea pentru regimul general al cultelor, — aceasta obligație urmează a fi îndeplinită în quantumul și la termenele stabilite pentru toți membrii cultului părăsit, iar nu cu anticipație, adică în momentul depunerii declarației pentru părăsirea cultului, prin urmare, scadențele de plată rămân cele stabilite pentru toată obștea credincioșilor din care cel în cauză a făcut parte».

(ss) **Sergiu Dimitru,**
p. Ministru.

(ss) **Dim. Ieșan,**
Director.

Oradea, 2 Decembrie 1935.

No. 4263/1935.

Matricula trecerilor.

Prin § 1. din Decretul III. al Sinodului nostru diecezan din anul 1926 s'a statorit, ca la fiecare parohie să se conducă pe lângă matriculele botezaților, cununăților și morților, și matricula trecerilor, în care să se înregistreze toate convertirile și defecțiunile, adică toți aceia cari trec la biserica noastră, sau cari ne părăsesc. După ce unele parohii încă nu au această matriculă, sau o au cu rubricile vechi, cari nu mai corespund formalităților de trecere, fixate prin art. 45 al Legii Cultelor, am lăsat, ca să se tipărească imprimate noi, cu rubricile corespunzătoare formalităților de trecere azi în vigoare. Fiecare oficiu parohial își va comanda dela Seminarul teologic imprimatele necesare pentru aceasta matricolă, care începând dela 1 Ianuarie 1935 este obligatorie pentru toate oficiile parohiale și se va conduce conform prescrierilor Decretului IV. al Sinodului din 1926 cu aceea deosebire, că în matricula trecerilor fiecare an se va începe pe pagină nouă, atât convertirile cât și defecțiunile. În fiecare an deodată cu copiile celorlalte matricule se va înainta și copia matriculei trecerilor. Protopopii vor controla, ca fiecare parohie să aibă și această matriculă și să se conducă în regulă.

Oradea, 3 Decembrie 1935.

No. 4479/1935.

Indulgințe plenare în anul 1936.

În baza facultăților speciale primite dela Sf. Scaun Apostolic în anul 1936 vom împărtăși Clerului și credincioșilor din Dieceza Noastră, Bindecuvântarea Apostolică împreună cu indulgințe plenare la următoarele Sărbători:

1. Anul nou — 1 Ianuarie;
2. Rusalii — 31 Mai;
3. Nașterea Preacuratei — 8 Septembrie;
4. Sf. Nicolae — 6 Decembrie.

Frații Preoți la fiecare ocaziune, în Dumineca premergătoare vor publica indulgințele plenare și își vor pregăti credincioșii pentru dobândirea lor, îndeplinind următoarele condițiuni:

1. Să se mărturisească și cuminece;
2. Să aibă intențiunea de a dobândi indulgința plenară fie pentru sine, fie pentru oricare suflet din purgator;
3. Să reciteze de 5 ori »Tatăl nostru«, »Născătoare de Dumnezeu« și »Mărire Tatălui...« la intențiunea Preafericitului Părinte. Recitarea rugăciunilor se va face în comun la sfârșitul Sf. Liturghii.

Oradea, 15 Decembrie 1935.

PARTEA NEOFICIALĂ**Răscumpărătorul lumii.**

E tristă soarta celui ce nu vede. El este exclus dela opera principală a lui Dumnezeu: lumina. Pentru el frumuseța lumii ce trece și se reînnoiește, nu există. Nu există pentru el decât întunecime nesfârșită, soră cu tăcerea vecinică. E un biet nenorocit, osândit să-și treacă zilele torturat de gândul de a vedea lumina. Ei bine, omenirea înainte de venirea lui Cristos nu vedea. Era mereu însetată după lumină.

Cristos cu învățăturile sale a potolit această sete. „Întru început era Cuvântul, și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Toate printr'ânsul s'au făcut și fără de Dânsul nimic nu s'a făcut din ce s'a făcut. Întru Dânsul era Vieață și Vieața era lumina oamenilor. Și lumina întru întunecare luminează și întunecarea pe ea nu o a cuprins...“

Cristos este Pâinea din Cer, dată omului care pierde de foame, este Lumina necesară pentru vieață.

Cristos e Lumina, Adevărul și Vieața.

Înainte de Cristos omul abia-l zăria pe Dumnezeu în făpturile sale. Sf. Augustin scrie: „Eu îmi aflam bucuria în făpturi și nu cunoșteam izvorul de unde venea siguranța și adevărul lor. Eram întors cu spatele spre lumină și cu fața spre lucrurile pe cari le lumina, în așa fel, că privirea mea, care vedea lucrurile luminate, nu era luminată“.

A vorbi despre Crăciun însemnează a vorbi despre lumina care a venit să lumineze în lume, și care a umplut ochii noștri însetați după ea. A vorbi despre Crăciun însemnează a vorbi despre misterul cel mai înalt al credinței și despre evenimentul cel mai mișcător pentru inimile noastre. Mister? Da. E cuvântul cel mai potrivit pe care l-a aflat omul pentru a indica infinitatea unei lumi ce nu se cunoaște și, în parte, nici nu se poate cunoaște. Lumea celor de sus. Nici pământul acesta meschin pe care locuim nu-l cunoaștem deplin. Cu vremea mințea noastră

poate va risipi multă întunecime... dar alta se va ivi în locul ei. Câtă cale a făcut știința, și cât drum de străbătut încă nu zărește ochiul omului de știință?

Misterul este afirmarea Celui nemărginit. Un Dumnezeu fără de mister ar fi un dumnezeu al păgânurilor, care locuiește în temple făcute de mâini omenești. Misterul este vălul imensității. Nu e dat omului să înlăture acest văl. El poate să întrezărească ceva prin acest văl, trezind în sine credința, și sporind dragostea, ce trebuie să stăpânească pururea ca o regină în inima sa. Căci în inimile noastre trebuie să se reflecteze mereu ceea ce e scris pe steagul lui Cristos, care din dragoste s'a coborât din cer pe pământ, ca să lumineze pe tot omul. Era lumina cea adevărată...

Când în orașele și satele noastre vor răsună din nou melodiile dulci ale colinzilor, și cu nostalgia anilor copilăriei, se va înfățișa din nou gândului și inimii noastre, icoana copilului înfășurat în scutece și culcat în iesle, ne vom opri o clipă. Ne vom opri în fața acestei priveliști, din care se desprinde atâta lumină. Ne vom opri și vom medita în tainică reculegere.

Crăciunul: sărbătoarea adevărului, a păcii, dar mai ales a dragostei. Căci pentru ce s'a întrupat Cuvântul? Pentru noi și pentru a noastră mântuire. Dumnezeu a privit spre om cum privise odinioară spre Ahaz (Isaia VII, 11) zicându-i: Cere dela mine un semn din care să cunoști dragostea mea. Dar omul n'a știut și n'a vrut să ceară acest semn. Și atunci Dumnezeu însuși dete unul vrednic de puterea și bunătatea sa. „Iată, zise, Fecioara în pântec va lua și va naște fiu și vei chema numele lui Emanuil. Întruparea Cuvântului! Iată semnul dragostei pe care l-a dat Dumnezeu! „Așa a iubit Dumnezeu lu-

mea încât pe fiul său Unulnăscut l-a dat, ca tot cel ce crede întru el să nu piară ci să aibă viața de veci". Nașterea Domnului este cel dintâi pas pe care-l face Dumnezeu însuși pentru a restitui omului prietenia și pentru a deschide celor osândiți și risipiți poarta Cerului.

Și astăzi, după douăzeci de veacuri, omenirea caută să înțeleagă acest gest neîntrecut de umilință, acest miracolonic în fața căruia cerul a rămas uimit iar firea și-a oprit pe o clipă cursul său. Amuțiră ceriurile în noaptea aceea înstelată când Creatorul, Dumnezeu cel atotputernic, și-a luat „chip de rob” și a început pentru noi drumul pribegiei. Drum, ce se sfârșia cu o cruce și un mormânt, urmate de un triumf neasemuit: biruința asupra morții însași. Cu aceasta biruință răscumpărarea e săvârșită, sclavul devine slobod. Quis hoc fecit?, se întreabă Sf. Bernard (sermo 24 în Cant.). Amor dignitate nescius, dignatione dives, affectu potens, succesu efficax.

In ieslea lui Isus sunt adunate, ca într'o sinteză divină, gândurile și doririle tuturor generațiilor omenesți. Peștera din Betlem e cea dintâi biserică, ieslea cel dintâi altar al legii noi. Prin gemetele acele

dulci și scumpe ale copilului am scăpat de plânsul și scrâșnirea dinților cea veșnică. O gratissimi dulcesque vagitus per quos stridorem dentium eternosque ploratus evasimus. (Sf. Ambrozie, serm. 9 de temp.). Dela acele scutece cari au înfășurat pe „cel netn-căput”, începe plinirea vremii, spre care au privit cu atâta dor patriarhii și profesii. Prin cântarea îngerilor începe împărăția dragostei care își va încheia seria cuceririlor sale numai în cea din urmă seară a lumii.

Să intrăm, deci, și noi cu păstorii în peștera care găzduiește pe Fiul lui Dumnezeu, și să ne închinăm în tăcere celui ce „pe pământ s'a arătat și cu oamenii a petrecut”. În acea tăcere sufletul nostru va înțelege învățătura pe care Fiul Omului o împărtășește din iesle, cea dintâi catedră a adevărului, tot atât de maiestuoasă și însemnată ca Taborul și Crucea. Va înțelege sufletul că „s'a arătat darul lui Dumnezeu cel mântuitor tuturor oamenilor, care ne învață, ca lăpădând necurăția și poftele lumești, cu trezvie și cu dreptate și cu evlavie să viețuim în veacul de acum” (Tit. II, 11). Hoc predicat — zice Sf. Bernard — stabulum, hoc clamat praesepe, hoc lacrymae evangelizant. O praesepe splendidum, o felices panni!

De nașterea Domnului.

Crăciun! Nu e nici un alt nume care să sune mai plăcut și mai dulce în urechile creștinilor. În plină răceală de iarnă el deșteaptă vedenii vesele și speranțe cerești. Crăciunul ne reamintește fără 'ndoială evenimentul acela mare din istoria omenirii, când Tatăl în al său nume pe Fiul l-a trimis în lume ca s'o mântuiască.

Aceasta sărbătoare — nu e numai cum de obicei se crede — o bucurie a celor mici: este momentul de bucurie universală când toate inimile sunt cuprinse de aceeași iubire. Căci Crăciunul e sărbătoarea eliberării lumii din ghiarele Satanei. De secole neamul omenesc, osândit de dreptatea dumnezeiască, gemea în mizerie neagră. Legea cea aspră, legea lui Iehova apăsa greu pe umerii poporului ales; popoarele tari oprimbau pe cele mai slabe cu jugul sclăviei. Pământul întreg gemea în suferințe și în sângele războaielor continue, sub cerul închis.

Omenirea, desigur ar fi căzut într'o desnădejde cumplită dacă în mijlocul acestui întunec n'ar fi strălucit o stea: dacă un cuvânt de încredere scăpat de pe buzele lui Dumnezeu n'ar fi micșorat groaza disperării. Stăpânul într'adevăr, pedepsind pe strămoșii noștri vinovați, se milostivi spre ei, făgăduindu-le un Răscumpărător care să-i împace cu ceriul. Și de atunci, lumea nu trăia decât din așteptarea aceluia care avea s'o scoată din lanțurile peirii. Pe măsură ce se scur-

geau vremile, nerăbdarea era mai mare: Izrailul cânta prin Profeți, data evenimentului mântuirii: o frământare generală preocupa chiar și popoarele cele păgâne la care ajunsese câteva scânteii din descoperirea divină.

În aceste vremuri zguduitoare, îngrijorarea nu cunoștea margini, Se știa doar că Isus vrea să vină fiindcă semnele cele mai evidente prezise erau fapt împlinit; toți se întrebau unde e, cum se va putea recunoaște. Incurând apoi Iudea vedea sculându-se din sânul ei pe falșii Cristoși, cari căutau să atragă după ei mulțimea, o înșelau și apoi dispăreau din mijlocul ei, lăsând în urmă o decepție generală. Un singur gând, o singură dorință ardea în inimi: să vadă pe Răscumpărătorul care va împăca pe oameni cu Dumnezeu.

Lucrurile au ajuns până aici când într'o seară de iarnă, un dulgher cu o fecioară sosiră într'un sătuleț, numit Betleem. Cum nu găsiră în tot sătulețul acela nici un loc de adăpost, se refugiara într'un grajd părăsit fără să atragă atențiunea nimănui. Noaptea începe să se lase cu întunerecul des. Deodată o lumină mare cuprinde acel loc: corul îngerilor cânta: »Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună învoire« La această priveliște păstorii din câmpie aleargă spre grajdul acela vechiu și acolo, într'o iesle învechită, găsiră un copil care tremura de frig. Nădejdea lumii s'a realizat! După Maria și Iosif, păstorii din jurul Betleemului au fost cei dintâi în-

chinători ai noului născut. Incurând o stea tainică arată calea și celor trei Magi dela Răsărit care mânași de un dor sfânt alergară ca s'a ducă din visteria lor cea ce inima îi lăsa: aur, smirnă, și tămâie.

De atunci cântecele de aclamare, omagiile de închinare, darurile de curat devotament față de Isus, de aproape două mii de ani nu mai conțin. Popoarele l-au recunoscut de Stăpân; împărășii s'au prosternut în față, laude i s'au cântat în toate limbile pământului. Nu există popor civilizată care să nu se fi inspirat mai mult ori mai puțin din învățătura Lui. Cristos e rege, aici ca și în ceriu: și noi avem certitudine supranaturală că împărășia lui nu va avea capăt. Cristos va stăpâni universon în ciuda tuturor vrăjmașilor cari vor fi ori au fost. Cristos va triumfa până în cea din urmă zi, până când pe ruinele globului prăbușit va judeca viii și morșii.

Aceasta este dreptatea veșnică. El are drept la aceasta cinste pe care noi, cu toată veselia acestei sărbători, cu toată căldura ce ne stăpânește sufletul, nu o putem da în destul. Ci să răsplătim bunăvoința și iubirea aceluia care Dumnezeu veșnic fiind, a binevoit să se facă prunc mic ca să ne asigure fericirea. Cum?

Cel mai bun mijloc de a arăta lui Isus grațietudinea noastră e acela de a-l mărturisi nu numai cu vorba, care pe noi atât de puțin ne costă, ci și cu fapta de creștini convinși. Dacă Cristos a venit pe pământ, aceasta-i ca să ne dea nouă învățătura nouă de urmat și pildă de imitat. Să cugetăm numai la ceea ce El așteaptă dela noi și să ne conformăm felul nostru de a trăi după sublimitele lui învățături.

Mântuitorul a spus despre sine: »Eu sunt adevărul«. Nu un adevăr fragmentar, incomplet, nesigur, după cum sunt părerile noastre, ci adevărul imutabil, absolut și veșnic. Luând trup ca și noi, n'a renunțat la dumnezeire: el a fost și pe pământ e și în ceriu Dumnezeu și Om deodată. În natura Sa dumnezească are, ca și celelalte două persoane din Sf. Treime o înțelepciune nemărginită, o știință desăvârșită o cunoaștere fără margini a tot ceea ce este ori poate să fie.

Doctrina Lui se află autentic consemnată în cele patru Evanghelii pe care Apostolii le-au scris sub inspirația Spiritului Sfânt. De aici linia noastră de conduită e cu totul simplă: n'avem decât să studiem acea doctrină ce El ne-a lăsat-o și s'o primim fără restricșii.

Și când sărbătorim Nașterea Lui cea după trup, să credem dumnezeirea Sa, a Cuvântului ca și faptele sale pe care le-a săvârșit pentru mântuirea noastră, din clipa întrupării până la cea din urmă suflare; să aderăm din suflet la dogmele cari privesc Sfânta Biserică catolică, comuniunea Sfinșilor, iertarea păcatelor, învierea trupului, viața veșnică, după formula crezului nostru. Să fim de adevărat fără nici o îndoială tot ce El ne-a învățat și să depărtăm din noi tot ce El ne arată că e greșală ori ceea ce Biserica Lui, în virtutea infalibilității cu care El a înzestrat-o, o condamnă ca și erezie.

În chipul acesta sărbătoarea Nașterii Sale va aduce roade bogate pe pământ, unde El s'a coborât ca pe acesta să-l împace cu Ceriul.

Păr. Nic. Cristea.

Religia Abisiniei.

(Continuare din Nr. XX, 15 Oct. 1935).

Situația actuală. Populația Abisiniei politice de azi, este formată din mai multe popoare; un amestec foarte variat din abisinieni proprii ziși, arabi, sirieni, greci, ovrei, etc., la cari se adaugă împestrișarea europenilor naturalizați.

Locuesc teritorul țării împărșit între mai multe triburi. Locuitorii de pe o rază de circa 400 Km. din jurul capitalei Adis-Abeba, sunt sub directa stăpânire a împăratului; restul triburilor au în frunte câte un rege sau principe, stăpân pe câte o provincie, iar aceștia la rândul lor sunt supuși împăratului zis *negus*. Printre triburi se găsesc mase compacte de păgâni în sensul stric al cuvântului, ba unii sunt nomazi.

Abisinienii proprii ziși, de culoare bronzată, sunt descendenșii a trei triburi, cari în vechime au avut o limbă comună rămasă azi limbă liturgică, limba *ghez*. Locuesc mai ales centrul țării întinzându-se dela capitală spre nord și miazăzi. Popor de rasă semită, abisinieni, împreună cu o parte din gala, fac la 4 mi-

lioane¹⁾. Aceștia sunt creștini din vechime încă, cu ritul copt adus din Egipt, având limba liturgică *ghez*, care, în variatele dialecte noi, se vorbește și de comun²⁾.

În urma acestor creștini, din punct de vedere numeric, stau îndată musulmanii, cu un număr de ceva peste 2 milioane credincioși, răspândiți în nuclee destul de mari, mai ales în regiunile Gala, Somalia și Dancali. Urmează apoi păgânii cu un milion și ceva, mai ales între locuitorii din sudul țării. Aceștia rămânând păgâni, jertfesc nenumăratelor divinități spirituale ale lor dar nu sunt fetișști, adecă nu adoară ori ce fel de lucruri. Altfel ici coela au adevărate caste levitice constituite. Ca religie precizată nu tre-

¹⁾ Raymond Janin, Les Eglises orientales et les Rites orientaux, Paris, p. 619.

²⁾ Limba *ghez* este o limbă literară dar moartă. Azi se vorbește la răsărit și miazănoapte, limba tigrină, derivată dela *ghez*, iar limba amarică este socotită drept limbă oficială. Triburile mai fac uz de multe alte limbi.

buesc nesocotiți evreii, porecliți dealtcum, *falașa*.

Catolicii dintre hotarele țării se ridică la 11 mii. Pe lângă aceștia mai sunt câteva mii și prin colonia Eritrea.

Cât privește mai de aproape credința Abisinienilor, sau copților, ei sunt eretici, *monofiziști* sau *monofizitiști*. Adecă admit și propovăduiesc în teologia lor numai o singură natură în persoana Mântuitorului; după cum spune și etimologia cuvântului *monofisis*. Or, Mântuitorul de fapt a avut două naturi, cea dumnezească și cea omenească: într'o singură persoană. Natura este la baza lucrărilor, iar Mântuitorul a săvârșit lucrări pe cari le fac oamenii și lucrări pe cari numai Dumnezeu le poate săvârși. Și atunci cel ce cu oamenii a petrecut dela nașterea din Fecioara până la moarte, și oamenilor într'u toate a fost asemenea, afară de păcat, a fost om adevărat și Dumnezeu adevărat săvârșind lucrări omenești și dumnezești, Isus Cristos »lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire s'a pogorât din cer și s'a întrupat«. Monofiziștii confundă natura ce

stă la baza lucrărilor, și cari lucrări o specifică și-o determină, cu însași persoana existentă în concret, adecă cu părerea greșită că, de vreme ce persoana este una, cu o singură existență, și natura este tot numai una, și încă așa ca una înghite pe cealaltă.

Erezie monofisită ca erezie datează dela sinodul ecumenic din Calcedon 451. Nici vorbă deci ca greșelnicii Abisienieni să fie tot una cu ortodocșii, rupți de biserică formal la 16 Iulie 1054. Adevărat că lor le place, precum le place tuturor celor desbinași de biserică adevărată, să se numească ortodocși¹⁾ dar învățătura unora diferă foarte mult de cea a celorlalți.

Biserica Abisiniană de rit copt cu un număr atât de mare de credincioși monofiziști, din punct de vedere numeric, este de mare însemnătate între bisericile orientale disidente, urmând îndată după cea bizantină constituită din autocefaliile grupului greco-slavo-român.

Celelalte amănunte, despre creștinii etiopieni necatolici, precum și despre catolici le vom vedea în succesiunea și lumina pușinelor evenimente istorice cunoscute.

(Va urma).

¹⁾ Mihai Tican, Abisinia, p 116.

Din lumea catolică

Prigonirea religiei în Rusia Indreptarea înspre bine a mișcării anticreștine în Rusia — trimbițată de unele ziare — e departe de a corespunde adevărului. Realitatea e că vechiul spirit dușman a tot ce e religie și dumnezeire mai dănuiește în țara moscovită.

De unde atunci condamnarea la muncă silnică a atâtor preoți catolici între cari prelatul Krușinski, parohii Wolf, Albert, Hopfmann, Tauberger, Loran și alții? Cauza condamnării? Organizarea activității de ajutorare a celor infomețai! De unde atunci atâtea și și atâtea circulare ministeriale, corpului didactic — primar și secundar deopotrivă cu mențiunea: cât mai puțin despre religie; educație, educație, dar fără Dumnezeu?

Biserica — după aceleași circulare — să fie reprezentată în culorile cele mai negre și ca o dușmană a tot ce se cheamă civilizație, cultură și progres. Numele lui Dumnezeu trebuie eliminat cu desăvârșire din vocabularul părinților îndreptat copiilor.

Efectele dezastruoase ale unei astfel de educații bolnave, fac ravagii în rândurile tinerimii. Să spunem că credințele deșarte de toate nuanțele și-au făcut loc în rândurile unor astfel de tineri, n'am spus totul. Ca să complectăm trebuie să mai adaugăm încă ceva prea obișnuit în această pătură de oameni minori: criminalitatea în toată puterea cuvântului.

E duos și trist, în acelaș timp a vedea nu odată cete de copii hoinari — copiii nimănu, colindând

cătunele ca și satele, orașele ca și capitalele, copii cari idee n'au de ce va să zică, atmosfera caldă a căminului familiar. Și încă ceva. Nu arareori turme de vagabonzi precoci cutreerând de colo până colo, gata de atac oricând și oriunde și asupra oricui. Și toate acestea în țara numită »raiu bolșevic«.

Să nu uităm însă, că putem veni într' ajutorul acestor muritori nefericiți. Și cum? Folosindu-ne în favorul lor de arma cea mai formidabilă și cea mai eficace a tuturor timpurilor. Rugăciunea! Rugăciunea și numai aceasta. Căci la boli grele leacuri tari. Și e cazul.

P. Felix Wiercinski S. I.

— **Din Baba-Novac-Ludoveni.** În această parohie de colonie, a avut loc în 10 Noemvrie c., o înălțătoare solemnitate bisericească în legătură cu sfințirea a două Răstigniri. Ridicate din contribuțiunile credincioșilor, ele au fost binecuvântate de Păr. local, Petru Iancic, asistat de RR. PP. Iuliu Văleanu. din Terebești și Vasile Pop din Mădăras, cari au și vorbit mulțimii credincioșilor, unul la sf. Liturghie și celalalt la cimitir. A cântat corul d-lui inv. dir. Mihai Ardeleanu. Numărul celor de față a fost impunător. Din parohiile vecine s'au remarcat în deosebi credincioșii din Mădăras. După vecernia zilei, s'a aranjat un concert și o petrecere populară, realizându-se în favorul bisericii un venit de aproape 2000 Lei.

CRONICI

Dorim sărbători vesele și fericite tuturor abonaților și cititorilor noștri.

— **Hirotoniri.** I. P. S. S. Episcopul diecezan în 8 Dec. a hirotonit întru preoți pe clericii absolvenți: Mihai Bruchenthal (din Vadul lui Carol II) profesor la liceul »Samuil Vulcan« din Beiuș și Ioan Creșpai (din Carei). Preotul nou hirotonit Ioan Creșpai a fost numit adm. par. la Uileacul de Beiuș.

— **Dela ASTRU din București.** Astru București în adunarea generală din 1 Dec. 1935 a ales următorul comitet: Eugeniu Potoran președinte, Gavril Cipăianu vice-președinte, Liviu I. Mărgineanu secretar general, Crișan D. Simonetti casier, Silvia Vlad și Teodor Radu secretari de ședințe, Viorica Aldea bibliotecar, Ioan Gavrilă controlor, Dumitru Pop și Gavril Branea membri în comitet. Secția artistico-literară și presă: Liviu I. Mărgineanu președinte, Marta Lupu, Felician Brânzeu și Coriolan Gheție membri. Secția social-caritativă și ajutoare: Ioan Comșa președinte, Tiberiu Pinteș și Silvia Vlad membri.

— **Noul Comitet al Soc. literare dela Șc. Normală Unită.** Sâmbătă, 19 Octomvrie, sub conducerea Păr. Prof. Vasile Bolca, s'a făcut alegerea noului comitet al societății de lectură »Dimitrie Sfura«, de pe lângă școala normală gr. cat.

Comitetul a fost format din următorii membri: președinte, Suciu Paul VIII-a, vicepreședinți, Flueraș Șt. VII-a și Gălgău Iosif VI-a; secretar general Carțiș T. VII-a; secretar de ședințe, Petrușca Andrei VI-a; casier Goga Tr. VII-a; bibliotecari: Silvășan Ioan VII și Pop Vasile VI-a.

— **Agru „Holod și jur“ din nou la drum.** Experiența »cercurilor agriste« introdusă de harnicul nostru Agru »Holod și jur« — lucru menționat și în »darea de seamă« a secretarului general, cu ocazia Congresului general dela Carei — s'a dovedit a fi într'adevăr chezașia cea mai sigură față de perspectivele frumoase de viitor ale Agrului nostru. Nimic mai ușor de înțeles. Căci dacă unirea face puterea, apoi și strângerea rândurilor pușinilor noștri intelectuali dela sate, într'un mănunchiu, face să fie purtat mai ușor și cu mai mult succes, tot înainte, steagul și idealurile Agrului. Dar să revenim la subiect. Pomeniam de laudabila inițiativă a bunilor noștri agriști »Holod și jur«.

Ziua Agrului (6 Dec.) a acestui an i-a găsit la datorie. Incurajați de rezultatele frumoase ale trecutului, iată-i de ziua Agrului, adunați din nou în ședință, pentru a se ocupa de problemele prezentului, și fixa-

rea viitorului program de muncă. Dintre membrii comitetului sunt prezenți: Pr. V. Ghergariu—Holod; C. Marian—Rogoz; V. Muntean—Vintire; alături de Dniș inv. I. Tămaș—Holod; Fl. Leuca—Vintire; V. Groza, notar; Jurca Lup subnotar și Dl. Al. Văcărescu.

După cuvântul de deschidere al Păr. Ghergariu, inimosul inv-dir. I. Tămaș desvoltă o conferință, arătând contribuția largă a Bisericii la trezirea conștiinței naționale a neamului nostru.

Se fixează apoi programul de muncă în viitor, urmând ca comitetul să se deplaseze lună de lună, în alt și alt centru pentru a sămâna cu generozitate sămânța dragostei de țară, neam și lege.

Tot în cadrul programului mai i-au cuvântul Dl. Fl. Leuca, inv., însărcinat cu raportul »organizării concursului de religie și premiarea elevilor distinși«, Păr. C. Marian, preocupat de scoaterea unui ziar în cadrele Agrului, expune modalitățile apariției, totuși la o hotărâre definitivă nu s'a ajuns.

Cu privire la organizarea unui pelerinaj la Bixad, despre care avea să raporteze păr. Eugen Pantea — Moclar, raportorul nefiind prezent, chestiunea rămâne pentru o altă ședință.

Ne mai fiind altceva la ordinea de zi, Dl președinte Al. Văcărescu ridică ședința.

Activitatea laborioasă și desinteresată a pomenitului comitet, să fie un imbold la muncă și pentru alte comitete mai pușin active, iar harnicilor noștri agriști »Holod și jur« le zicem: Cu Dumnezeu înainte!

— **Asociația Preasfintei Inimi și Neprihănita** Incestăm cu multă bucurie reușita »Festivalului artistic«, organizat de Asociația Preasfintei Inimi în ziua de 8 Dec. c. în sala festivă a Școlii Normale române unite din loc. Și care asociație era oare mai chemată să împletească un imn de slavă de ziua »Imaculatei Concepțiuni« dacă nu asociația Inimii Fiului Neprihănitei?! Și l-a împletit bine și frumos. Numerosul public răsplătește întâi cu aplauze frenetice, corul Academiei teologice române unite care execută, sub conducerea păr. F. Hubic, »Alma Redemptoris« la 4 v. de P. L. da Palestrina. Punctul culminant al programului, a fost însă documentata expunere a păr. I. Gârleanu, despre »Minunile dela Lourdes«, conferință cu proecțiuni. Subliniem cu atât mai mult luminoasa expunere a păr. franciscan, cu cât astăzi, atâția chemași și nechemăși, savanți (!) și ignoranți, cu vreme și fără de vreme, prezintă Lourdes-ul Pireneilor într'o lumină falsă, coborîndu-l din strălucirea-i tot crescândă a celor 70 și mai bine de ani de existență, pentru a-l așeza

alături de prelinse Lourdes-uri. Prăpăstioasă comparație și amarnică înșelăciune, căci Lourdes-ul Bernardetei, este și rămâne Lourdes-ul binecuvântărilor cerești. Așa cum bine a arătat conferențiarul zilei de 8 Dec. îndelung aplaudat.

Asistența emoționată până la lacrimi, involuntar se ridică în picioare și sub privirile ocrotitoare ale Neprihănitei de la Lourdes, intonează armonios:

*Fecioara la munte
Pe stânci apăru, etc. etc.
Ave, Ave, Ave . . . Maria, etc.*

Lumea se așează din nou. Dar iată că odată toate privirile sunt atrase de o ceată de copilași. Sunt elevii D-șoarelor Boda, cu ajutorul cărora vor executa — împreună — cu multă pricepere: Ouverture de Fred. Raymond. Plăcută impresie face executarea — în formă de șezătoare — a mai multor cântece și doine din Bihor, de către modesta asociație pentru protecția servitoarelor de sub »Patronajul Sf. Fecioară din Nazaret«. Sub impresia nouilor acorduri ale elevilor D-șoarelor Boda, publicul numeros părăsește sala, ducând cu sine neuitate mângăieri sufletești.

BIBLIOGRAFIE

— **Ceasuri de Inchinare**, de Sf. Alfons de Liguori. Trad. de Pr. Fr. Hubic. Tip. Sf. Vasile, Bixad, jud. Satu-Mare, 1935. Prețul Lei 20.

Înzădar vom dovedi prin certificate de botez că aparținem Sfintei Biserici catolice, dacă nu ne trăim într'adevăr credința. Ea ne spune că în Sf. Euharistie e de față însuși Dumnezeu. Suntem deci datorii ca, pe acest Dumnezeu euharistic, să-L cunoaștem, să-L iubim, să-L slujim. Vieța noastră să graviteze în jurul Lui. Iată adevăratul creștinism: *Vieța euharistică* Oricine, ajutat de harul divin, poate ajunge la ea. — O bună călăuză în acest scop e și cântărea de față a Sf. Alfons de Liguori, în traducere românească: „*Ceasuri de Inchinare*“. Cuprinde 31 de „vizite“ euharistice și la Preacurata Fecioară, de o splendoare și bogăție ce nu se poate descrie aci. Erudiția și sfințenia autorului poate servi drept cheazășie despre aceasta. La sfârșit are anexate frumoase rugăciuni în legătură cu cuminecarea. Ar fi de dorit ca de acest rod binecuvântat, atât al ostenețelor Sf. Alfons cât și ale Părintelui traducător în românește, să se împărtășească cât mai multe suflete.

— **Ioan Georgescu: George Pop de Băsești — Oradea 1935, format 8, 432 pag. Prețul lei 140.**

Tiparul orădan, atât de anemic în lucrări de valoare ne-a făcut o adevărată surpriză. Lucrarea p. canonic Georgescu, editată de către asociația culturală „Astra“ și din contribuția câtorva oameni cu suflet înțelegător se va situa de bună seamă în conștiința neamului nostru ca o operă de înaltă valoare științifică și morală.

Personalitatea fostului președinte al Partidului Național din Ardeal, *George Pop de Băsești*, prin durata vieții sale (1835—23 Februarie 1919) prin sufletul său, și situația sa socială împăunește și determină de multe ori cele mai de seamă fapte din frământările neamului nostru, în drumul către descătușarea lui de sub robia ungurească. Intreaga eră a dualismului austro-maghiar, dela 1867 până la prăbușirea din 1918 e plină de năzuințele acestui erou al faptei pentru biruința neamului său.

Pentru a reinvia o vieță atât de bogată era necesară o cunoaștere temeinică a tuturor cotiturilor istorice ale neamului nostru din Ardeal dela revoluția din 1848 până în zilele noastre, cu adunări, conferințe, asociații culturale și economice, orizonturi individuale, programe și doctrine politice cu tot complexul vieții sociale și morale al Ardealului nostru românesc de ieri.

Autorul s'a achitat în această direcție cu prisosință.

Monografia lui *George Pop de Băsești* putem spune, fără teama de a fi acuzați de „colachie“ ori exagerare, că, până azi, e cea mai clară, cea mai obiectivă și mai complexă istorie politică a vieții românești din Ardeal, dintre anii 1867—1918, scrisă pentru Români. Frântura aceasta însemnată din viața neamului nostru, înafară de introducerile din „*Cartea de Aur*“ a d. T. Păcășianu sumare și parțiale în unele locuri, nu a fost străbătută cu atâta competență și pasiune pentru adevăr de către niciunul din istoricii noștri.

Din acte îngropate în arhive, din presa zilelor de atunci, debateri parlamentare, convorbiri cu martorii evenimentelor trecutului, din consultarea unei importante bibliografii istorice și culturale, autorul, în cele 432 pagini, face să trăiască sub ochii cititorului o lume trecută cu toate problemele ei de viață, în centrul căreia siluează senina personalitate a luptătorului *George Gheorghe* al Ardealului.

Pe lângă bogăția de informație, și cadrele istorice largi la care poate să pulseze întreaga atmosferă a timpului *monografia aceasta mai prezintă o înaltă valoare morală*. Vieța lui *George Pop de Băsești*, vieța omului public ce n'a pășit în arena luptelor politice cu gândul meschin ca să rotunjească sau să suplimenteze în totul cheagul material ce-i lipsește. Ba din contră. A dat tuturorora când a crezut că prin ajutorul său își ajută neamul

Presă, partid, biserică, întemnițați politici, școală, d. d. d., toți s'au bucurat de ajutoarele sale. În toată vieța sa n'a cerut dela nimeni nimic. În schimb a dat, și de aci — conchide autorul — o parte din înalta ascendență morală asupra colaboratorilor săi, în spinoasa carieră politică românească din Ardealul de pe vremuri. Ce bine ar fi să citească aceste pagini politicienii noștri de azi! Și mai ales acei cari privesc vieța publică drept o sursă ușoară de căpătuială din sărăcia și necesitățile celor mulți.

Nu pot să închei această cronică sumară, fără să remarc un lucru. Bogăția datelor istorice, n'au contribuit numai la o strânsă interpretare a faptelor care e necesară, ci mai ales la a pătrund re adâncă a vieții. De aceea cartea e citită cu interes, care crește cu fiecare pagină. *E un fel de abecedar moral al Ardealului de ieri*. Și sunt sigur că dacă ar fi căzut pe mâna unei edituri care să o „lanseze“ ar fi făcut mai multe copii. Pentru că are toate calitățile pentru ca să capteze pe cunosătorii de carte bună, cu atât mai vărtos că poate fi considerată între acestea drept o perla.

V. Bolea.

„VESTITORUL“

Indice alfabetic. — Anul XI (1935).

I. Partea oficială.

- Ajutorul reciproc al preoților în caz de moarte. — No. 2.
- Asociația Preoților Adoratori și Revista »Misionarul Euharistic«. — No. 8.
- Carnete pe C. F. R. pentru cântăreți. — No. 23.
- Catedre vacante la școlile secundare diecezane. — No. 15—16.
- Circulara episcopatului român unit cu privire la alegerea noului Mitropolit al Blajului. — No. 9—10.
- Colectă pentru populația săracă din Basarabia. — No. 23.
- Comunicat cu ocazia morții I. P. S. Mitropolitul Vasile al Blajului. — No. 3.
- Concurs la parohiile: Girișul de Criș, Sărsig, Șumal. — No. 2.
- Concurs la parohia Tătărești. — No. 8.
- Concurs la parohia Moftinul-Mic. — No. 8.
- Concurs la parohia Haieș. — No. 13—14.
- Concurs la parohiile: Cordău și Salonta. — No. 18—19.
- Concurs la parohiile: Beliu, Beiuș-Uileac, Nușfalău și Beiuș-Soncuiș. — No. 21—22.
- Concurs la parohia Măieriste. — No. 24.
- Concurs la postul de cantor din Bozieș. — No. 2.
- Concurs la postul de cantor din Vașad. — No. 2.
- Concurs la postul de cantor din Păpăști. — No. 4—5.
- Concurs la postul de cantor din Halmoșd. — No. 6.
- Concurs la postul de cantor din Mecențiu. — No. 7.
- Concurs la postul de cantor din Porți. — No. 9—10.
- Concurs la postul de cantor din Cordău. — No. 11.
- Concurs la postul de cantor II din Carei. — No. 12.
- Concurs la postul de cantor din Acăș. — No. 15—16.
- Concurs la postul de cantor din Crestur. — No. 17.
- Concurs la un post de învățător dela școala de aplicație. — No. 17.
- Concurs la un post de preot militar. — No. 18—19.
- Convocator pentru sinodul electoral dela Blaj. — No. 9—10.
- Examene prosinodale. — No. 12.
- Indulgențe plenare în 1935. — No. 24.
- Matricula trecerilor. — No. 24.
- Necrolog. — No. 2. — No. 7. — No. 13—14. — No. 15—16. — No. 18—19. — No. 24.
- Nou concurs pentru primire la Sf. Teologie. — No. 17.
- Nouile carnete de călătorie. — No. 4—5.
- Parohiile din Vechiul Regat. — No. 20.
- Pastorală de Anul Nou. — No. 1. — De Paști. — No. 9—10. — De Crăciun. — No. 24.
- Preoți repaoșați în anul 1934. — No. 2.
- Pregătire premilitară. — No. 4—5. — No. 12.

- Primire la Sf. Teologie. — No. 12.
- Primiri în instituturile diecezane. — No. 12.
- Protopopii și preoții în Comitetele Agricole. — No. 7.
- Programul Congresului general al Agrului. — No. 20.
- Publicație de licitație pentru lucrările de zugrăvire a unui iconostas la filia Dumușlău. — No. 7.
- Serbarea sădirii arborilor și pomilor. — No. 8.
- Schimbările intervenite în averea și veniturile cultelor. — No. 21—22.
- Schimbările de cult. — No. 24.
- Școală comercială elementară la Blaj. — No. 21—22.
- Ziua de 1 Decembrie. — No. 23.
- Ziua misionară. — No. 18—19.

II. Partea neoficială.

- Anca Sabin: Rusaliile. — No. 13—14.
- B.: Dumnezeu celor smeriți le dă dar. — No. 12.
- Bolca Vasile, prof.: La șaiszeci de ani. — No. festiv. — Pecețile Bălgradului. — No. 23.
- Bucureștean: Corul »Unirea« din Oradea în Capitală. — No. 12.
- Chișlu, Păr. Ioan: Noul cod penal și pornografia zărelor. — No. 6. — Nihil sine Deo. — No. 7.
- Cor.: Mare peșerinaj la Zălau. — No. 17.
- Cosma Augustin: Și se duc ca clipele . . . — No. 2 și 4—5. — Bărbăție și credință. — No. 8.
- Cristea, Păr. Nicolae: Lumină nouă . . . — No. 1. — Lecțiunea din Nazaret. — No. 6. — De Nașterea Domnului. — No. 24.
- Dejeu P.: Date referitoare la Istoria Egiscopiei Ortodoxe Române de Oradea. — No. 21—22. — 23.
- F.: Toma Morus, No. 17. — No. 23.
- Fritea, Prof. Aug.: Impăcarea — No. 1. — Soartea omului fără credință în Dumnezeu. — No. 20.
- G. B.: Patimile și moartea Mântuitorului în Legea Veche. — No. 9—10.
- Georgescu, P. Ioan: Etnoconții. — No. 1. — Francisc Hossu-Longin și Biserica Unită. — Martirul național Ioan Ciordaș și Biserica Unită. — No. 13—14. — Încă o victimă a Sovietelor. — No. 13—14.
- Gherman, Dr. V.: De praznicul Părintelui Comun. — No. 4—5. — Agrul nostru. — No. 9—10. — Criza intelectualității noastre. — No. 11. — Misionarismul. — No. 18—19. — Veniți cu toții la Carei. — No. 20. — După Congresul din Carei. — No. 21—22.
- Gocan Simion: Verificarea forțelor spirituale și morale în slujba rezolvirii crizei europene. — No. 1. — Profesorul Dr. Vasile Suciu. — No. 4—5. — Un mucenic modern: Episcopul Melețchi. — No. 7.
- I.: Aniversarea unei canonizări. — No. 12.
- ic.: »Politica religioasă a României întregite. — No. 18—19.

- ig.*: Târnosirea bisericii din Dumuslău. — No. 18—19.
Ilufiu A.: Maestrul Hubic și opera sa. — No. 4—5 și No. 6.
I. P. S. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu: Cuvântare în Sinodul pentru alegerea de Mitropolit în Blaj, la 7 Mai crt. — No. 11.
Marianus: Jubileul de 350 ani al Congregațiilor Mariane la Oradea. — No. 12.
Matia Fr.: Sf. Ioan dela Salle, un apostol al tinerimii — No. 11.
Moldoveanu Basarab: Pastorația dela orașe. — No. 6.
Neculăeș P. Dr.: Episcopul Frențiu, Apostolul sufletelor. — No. festiv.
P. I. G.: Viață ascunsă în Domnul. — No. 1.
Pop Aurei: Gânduri de Anul Nou. — No. 1. — Din activitatea Agru-lui parohiei Catedralei. — No. 1. — † Ion Bianu. — No. 6. — Popas. — Nr. festiv. — 250 ani dela înființarea Congregației Fraților Școalelor Creștine. — No. 23.
P. P. Plus XI.: Venerabilului Frate Petru Gerliers, Episcop de Tarbes și Lourdes. — No. 7. — Cuvântul Sfântului Părinte în Consistorul secret pentru canonizarea Fericiților Ioan Fischer și Toma Morus. — No. 8.
† *Radu, Dr. Iacob*: Episcopul Valeriu Traian Frențiu. — No. festiv.
Salotti, Mons.: Apelul E. S. Mons. Salotti pentru ziua misionară din 20 Oct. 1935. — No. 18—19.
Sfma, Pr. Valeriu, Grigoriu: Monografia parohiei Pecei din jud. Sălaj. — No. 17.
G. Stan: Misiunile noastre. — No. 2 și 18—19. — Ne-poata — No. 23. — Religia Abisiniei. — No. 21 și 24.
T.: Benedict XV. și pacea. — No. 2. — Liga cinstei. — No. 2. — Insemnătatea prăznuirilor dela Lourdes. — No. 9—10. — Răscumpărătorul lumii. — No. 24.
Tăutu, Păr. Dr. L. Aloisie: Cuvânt către Organizațiile Acțiunii Catolice din Țară. — No. 8.
V. B.: Șezătorile Agru-lui. — No. 7. — Congresul Agru-lui la Beiuș. — No. 13—14.
Vestitorul: Întru mulți ani Stăpâne. — No. festiv.
Wiercinski, S. I. Păr. Felix: Din lumea catolică. — No. 9—10; 12; 20; 24.

III. Cronici.

- No. 1.** Agru la Drighiu-Sălaj. — Hirotoniri. — »Seara lui Crăciun« la Școala Normală Unită din Oradea. — *Bibliografie*: »Avortement« de A. Benguet. — Avortul de Dr. Nicolae Popa. — Manualul serbărilor școlare de Ilie I. Mircea. — Comoara comorilor de Dumitru Neda. — Diploma Andreiană din 1224 și alte documente false, sau fals interpretate de Iosif Șchiopol. — *Tipic*: 20 Ian. — 30 Ian. 1935. — Atențiune.
- No. 2.** Un iubileu la Moftinul-Mic. — Estonia. — Polonia. Cehoslovacia. — Roma, de Păr. Felix Wiercinski S. I. — Card. Sincero numit președinte al Comisiei de Codificare orientală. — † Card. Francisc Bourne. — Misiuni sfinte. — *Recenzii*: Almanahul revistei populare catolice »Viața«, pe 1935. — comunicat.
- No. 3.** Moartea Mitropolitului Vasile Suciu.
- No. 4—5.** Înfirmarea Mitropolitului Vasile Suciu. — Observ. an VIII. No. 1—2. — Micu Ioan: Instalarea protopopului de Tășnad. — O faptă vrednică de urmat. — *Bibliografie*: Preotul în școală de P. Mihai Sălăgianu. — Făgărașul sub Domniei Muntei de Pr. Octavian Popa. — Examenul de coștiință de Pr. Ioan Vultur. — *Reviste*: Misionarul Euharistic an. II. — Flori de crin. — Tinerimea nouă.
- No. 6.** Moartea Cardinalului Andrieu. — Puterea creștinismului rămâne aceeași. — Franța, de Păr. Felix Wiercinski S. I. — G. M. Din ogorul Agru-lui. — Un vis realizat. — † Francisc Hossu Longin. — Spre o nouă canonizare. — Convocare.
- No. 7.** Agru-l la Vintire. — Astru în capitală. — Dela Agru-l parohiei catedralei Oradea. — L' Osservatore Romano, despre moartea Mitropolitului Vasile Suciu. — La croix despre D-l Valer Pop președintele Agru-lui. — Banca »Unirea« S. A. Oradea. — Fr. Hubic: Slujba Sfințelor și Mântuitoarelor Patimi din Joia Mare.
- No. 8.** Un ceas de veghe. — Din practicile »convertirilor« dela noi. — Zile sfinte la Carei. — În Capitală. — La Oradea. — Agru-l din Finiș. — Banca »Unirea« S. A. Oradea. — *Bibliografie*: Pictura Catedralei române unite din Lugoj, de Dr. Alex. Nicolescu. Redacționale. — Administrative.
- No. festiv.** O reminiscență din zile grele.
- No. 9—10.** Din activitatea Agru-lui: La Tășnad și la Șimleul-Silvaniei. — Congresul Agru-lui diocesan. — Comunicat. — 75 ani de existență a ziarului catolic german Koelnische Volkszeitung. — Convertiri la catolicism în Anglia. — Rugăciuni de ispășire. — Un grandios monument. — † Card. Achille Locatelli. — Serbarea Agru-lui în Rogoz, jud. Bihor. — Iertarea cea Mare la Oradea (V. B.) — *Bibliografie*: Gazeta de Vest despre C. Pavel. — Cred într'unul Domn Isus Hristos de Păr. Emil Tătar. — Prof. Fr. Hubic: Slujba Sfințelor și Mântuitoarelor Patimi din Joia Mare.
- No. 11.** Convocare. — Agru-l la Sâmbăta și Holod. — Din doleanțele preoșimii noastre. — Agru-l parohiei Catedralei. — Agru-l la Pocola. — Dumineca 19. Mai crt. — *Recenzii*: »Așa a iubit Dumnezeu lumea« de Petru Tămăian. — Ghiocci.
- No. 12.** O interesantă conferință. — Exerciții spirituale pentru Doamne. — A apărut Cultul Preasfinței Inimi ed. V. — Serbarea organizațiilor parohiale ale Agru-lui din Oradea. — † Episcopul Grigoriu

- Comşa. — † Vasile Kővári. — Agru-l la Gruilung. — Zile sfinte la Haieu. — Agru la Petrani. — Agru la Zălau. — *Recenzii*: Călăuza cooperăției școlare de Prof. Oșian N. și Romocea V. — Un Domn, o credință, de Vernon Johnson P. I. — Tânărul de caracter de Dr. E. Dăianu. — Cinci sate din Ardeal de Vasile Cosma.
- No. 13—14.** Răspuns la telegramele trimise de Congresul diecezan al Agru-lui, ținut la Beiuș. — Sărbătorirea I. P. S. S. Episcopului Frențiu. — Iertarea cea mare la Tria. — Noul președinte al Academiei papale de științe. — Treizeci și nouă de luni în U. R. S. S. — Distincție rară. — O importantă aniversare. — Din raportul general al secției economice, financiare a arhiepiscopiei și mitropoliei ortodoxe din București. — Întâlnire colegială de 20 ani. — Cum se împacă în »Revista Teologică« sinoadele protopopești. — In legătură cu salarizarea de mizerie a clerului. — *Bibliografie*: Religia strămoșilor de Dr. Nicolae Lupu. — Posesiunea și apărarea ei de Dr. Ioan Boroș. — Țara mea de Prof. Elena Dr. Aciu. — Cuiburi de Prof. Elena Dr. Aciu. — Manualul serbărilor școlare vol. II. de Ilie I. Mircea. — Căminul »Sf. Augustin« în București.
- No. 15—16.** Deschiderea liniei ferate Stăna-de-Vale. — Cincizeci de ani de precție. — Zile euharistice la Strasbourg. — † Card. Petru La Fontaine. — Condamnări de cărți. — Un nou concordat. — O aniversare bine sărbătorită. — Tabloul rentelor împrumutului de înzestrare 1934. — Avizul liceului »Samuil Vulcan« Beiuș. — Aviz școlar al liceului de fete Beiuș. — Avizul Școalei Normale Române gr. cat. Oradea. — Prospectul Școalei inf. și sup. de menaj »Sf. Tereza« Cluj. — Banca »Unirea« S. A. Oradea. — Apel către scriitorii români. — Comunicat.
- No. 17.** Educația națională în Rusia. — Patronajul »Sf. Maria din Nazaret«. — Veste îmbucurătoare. — »Sâmbăta preoților«. — Sunt mândru de a fi credincios. — Al XIV-lea congres »Pax Romana« la Praga. — Serbare în Cenaș. — Consacrarea bisericii din Pria. — Zile sfinte la Mociar. — Din activitatea Acțiunii Catolice în Polonia. — Pelerinajul național francez la Lourdes. — Arhiepiscop cerșitor. — Progresele catolicismului în America. — Căminul »Sf. Augustin« în București. — Aviz școlar. — Teologia Morală.
- No. 18—19.** Consiliul eparhial al Operei Pontificale pentru propagarea credinței. Pentru Dumineca Misionară. — Către frații preoți. — Aviz. — O distincție. — Din Roma. — Câteva cifre. — Serbare la Vârșolț.
- No. 20.** Un mexican curajos. — Spre Congresul general al Agrului. — O observație a Papii. — Dela Societatea »Sf. Ioan Gură de Aur« Oradea. — Artă osândită. — *Bibliografie*: Unirea cu Roma și Revoluția lui Horia de Pr. Dr. Ilie Dăianu. — Anuarul Academiei teologice Andreene din Sibiu de Nicolae Colan. — »Feriți-vă de pungăși«. — Apel.
- No. 21—22.** Congresul General al Agru-lui la Carei. — Pentru pacea lumii. — Un document istoric. — Sfințirea bisericii din Câmpia. — Dela Liga Națunilor. — Pentru oficiile parohiale. — Dela Agru-l Diecezan Oradea.
- No. 23.** Un monument lui Mihail Pavel. — Nouii Cardinali ai Bisericii Romane. — Agru-l catedralei la muncă. — Ziua copilului în parohiile unite din Oradea. — Deschiderea Colegiului Român Unit din Roma. — *Bibliografie*: Calendarul »Bunului Creștin« pe anul 1936. — Calendarul Agru-lui pe anul 1936.
- No. 24.** Hirotoniri. Dela ASTRU din București. — Noul comitet al Soc. literare dela Șc. Normală Unită. — Din Baba—Novac—Ludoveni. — Asociația Preasfințitei Inimi și Neprihănită. — AGRU »Holod și jur« din nou la drum. *Bibliografie*: Ceasuri de închinare, de Sf. Alfons de Liguori, trad. de Pr. Fr. Hubic. — George Pop de Băsești, de Ioan Georgescu.

